

جلسه شعر

اسماعیل امینی

تصحیح
سید الخ

سرشناسه: امینی، اسماعیل، ۱۳۴۲ -

عنوان و نام پدیدآور: جلسه شعر / اسماعیل امینی.

مشخصات نشر: تهران: شهرستان ادب، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۲۲۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۸۹-۳۷-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: شعر فارسی -- قرن ۱۴ -- تاریخ و نقد

رده بندی کنگره: ۸۱۳۹۲ ج ۸ / الف PIR۳۸۱۱

رده بندی دیویی: ۸۱۴ / ۶۲۰۹

شماره کتابشناسی ملی: ۳۱۳۳۶۴۷

تهران، خیابان شریعتی، بالاتر از سه راه طالقانی، روبروی سینما صحرا.

بلاک ۱۶۸، طبقه ۴، انتشارات شهرستان ادب

تلفن: ۷۷۵۱۷۸۳۰ تلفن پخش: ۰۹۱۹۲۵۱۱۰۳۶

پایگاه اینترنتی: www.shahrestanadab.com

جلسه شعر

اسماعیل امینی

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۲

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: سپیدار

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۸۹-۳۷-۶

نقل و چاپ نوشته‌ها منوط به اجازه رسمی از ناشر است.

- ۹ مقلّمه
- ۱۱ قوانین دنیای شعر
- ۱۳ منطق شعر و منطق کلام
- ۱۵ کشف شاعرانه چیست؟
- ۱۹ استدلال و استحسان در شعر
- ۲۱ انسجام معنایی در شعر
- ۲۳ زبان شعر امروز
- ۲۵ زبان شعر و زبان آدمیزاد
- ۲۷ شعر چیست؟ درخت چیست؟
- ۲۹ شعر را معنی کنید!
- ۳۱ شعر مبتذل چگونه است؟
- ۳۳ شعر، هنروری است یا هنرنامی؟
- ۳۵ عواطف دروغین در شعر
- ۳۷ کاربرد مجازی کلمات

۳۹		کار یکلماتور، هایکو، شعر کوتاه
۴۱		باز هم از زبان «گون»
۴۳		شعر و صنعت
۴۵		صبر کن آنجا
۴۷		فروغ زندگی در شعر
۵۱		شعر و تمثیل
۵۵		گاهی شعر تصویر دارد
۵۹		آفریدن تصویر در شعر
۶۳		تداعی و تبادر در شعر
۶۷		باز هم تداعی و تبادر
۶۹		تناسب الفاظ
۷۳		تناسب در شعر
۷۷		چگونه استعاره جان تازه می‌گیرد؟
۸۱		چگونه استعاره می‌میرد؟
۸۳		زبان شعر قدیم
۸۵		رباعی باید ضربه بزند
۸۷		رباعی؛ قالب ساختارمند شعر فارسی
۹۱		زبان استعاره
۹۳		شعر باید قافیه داشته باشد
۹۷		قافیه به همین سادگی است
۹۹		مضمون چیست؟

مضمون سازی و مضمون بازی.....	۱۰۳
موضوع، مضمون و محتوای شعر.....	۱۰۵
نوعی وزن در شعر فارسی.....	۱۰۷
اسطوره زدایی در شعر.....	۱۰۹
آیا این شعرها در انتظار موعودند؟.....	۱۱۳
بازار ریز شعر.....	۱۱۵
بدانید که من شاعرم!.....	۱۱۷
برای جشنواره نان متألم.....	۱۱۹
تو با ساختار در شعر مخالفی؟!.....	۱۲۳
جادوی «هنوز» در نقد شعر.....	۱۲۷
رسم شعر مذهبی این نیست.....	۱۲۹
ستیز با زبان ریایی.....	۱۳۳
شاعر باید عصبانی باشد.....	۱۳۵
شعر جنگ و شعر ضد جنگ.....	۱۳۷
شعر خاله زنکی.....	۱۳۹
شعر خطابه نیست.....	۱۴۱
شعر در کتاب درسی ضروری نیست.....	۱۴۵
شعر زنانه، شعر مردانه.....	۱۴۷
شعر سیاسی، شعر بودار.....	۱۴۹
شعر سینمایی.....	۱۵۳
شعر نوشتن برای کودکان و نوجوانان.....	۱۵۵

شعر و موج آفرینی رسانه‌ای	۱۵۹
شعر و نگاه انسانی زنان و مردان	۱۶۱
غلط‌نویسی، حقّ مسلم منتقد است	۱۶۳
فوت و فنّ غنی‌سازی اندیشه در شعر	۱۶۷
لطفاً شعر مرا نقد کنید	۱۷۱
مارک‌های معتبر شعر	۱۷۵
مطابق میل من شعر بگویدا	۱۷۷
معنازدایی از شعر	۱۷۹
نقد می‌کنی یا بچه می‌ترسانی؟	۱۸۳
هستندگی معناگریز در شعر	۱۸۷
همان‌طور که می‌دانیم	۱۹۱
برای کاهش وزن، شعر بخوانیدا	۱۹۵
بیا بید شعر جهانی بنویسیم!	۱۹۹
توهم مدرن در شعر امروز	۲۰۱
ده اصل برای نقد مدرن	۲۰۹
ساختارشکنی از جمیع جهات	۲۱۵
طالع‌بینی ادبی مدرن	۲۱۷
عجب منتقدان خوش ذوقی داریم!	۲۱۹
گرگ بیمار غزل	۲۲۱
میسر ریل گذاری شده	۲۲۷

مقدمه

هو در آغاز، سخن بود و سخن قضا بود
هو سخن زیبا بود
به‌وسه و نان و تماشای کبوترها بود»

این کتاب فراهم آمده از یادداشت‌هایی است که درباره شعر و جلسات شعر نوشته‌ام و به تدریج در مطبوعات منتشر شده است. در این یادداشت‌ها، می‌خواستم تجربه‌هایم را برای دوستداران شعر بیان کنم. بنابراین مجالی برای بحث‌های گسترده و ژرف نداشتم؛ اگر چه حتی اگر مجال داشتم اهلیتش را هم نداشتم.

یادداشت‌های این کتاب کوتاه است و بسیاری از مباحث با فشردگی و اجمال مطرح شده؛ زیرا به گمان من اهالی شعر، هوشمندی لازم را برای دریافت نکات اشارات مطرح شده دارند.

با این حال، روشن است که برای مطالعه علمی و دقیق در هر یک از عناوین مطرح شده، باید از متون معتبر و کتاب‌های مرجع، استفاده شود. چنان که مثلاً در موضوع استعاره در شعر تنها اگر منابع اصلی را در نظر بگیریم، حجم آن‌ها

دست کم ده برابر تمامی این یادداشت‌هاست.

کتاب را «جلسه شعر»، نامیدم؛ زیرا به تجربه سالیان حضورم در جلسات شعر مربوط است. همچنین برای آن که می‌دانم بسیاری از کسانی که به جلسات شعر می‌روند، حتی برخی از کسانی که جلسات را اداره می‌کنند، چندان با بحث‌های شفاهی و محفلی خو گرفته‌اند که کمتر به سراغ مطالعه منابع و مراجع معتبر می‌روند و از آن شگفت‌تر این که در میان محافل ادبی، مجموعه‌ای از بحث‌ها و نظریه‌های افواهی رواج دارد که آمیزه‌ای است از تصورات نادرست و شنیده‌های پراکنده و البته سایه‌ای از مطالعات و محفوظات.

این کتاب اگر بتواند در میان دوستداران شعر و جلسات ادبی، راهی بگشاید برای تأمل در فراز و فرودهای مباحث ادبی و به ویژه برانگیزاننده شوق به مطالعه جدی کتاب‌های معتبر باشد، به مراد خود رسیده است.

«ای تو آغاز،

تو انجام، تو بالا، تو فرود

ای سراینده هستی، سر هر سطر و سرود

بازگردان، به سخن دیگر بار

آن شکوه ازلی، شادی و زیبایی را

داد و دانایی را

تو سخن را بده آن شوکت دیرین،

آمین

نیز دوشیزگی روز نخستین،

آمین»^۱

اسماعیل امینی

بهار ۱۳۹۳

۱. آغاز و پایان این مقدمه، آغاز و پایان شعر «مناجات» است از دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی.